

TILBAGETRÆKNING 25. april 2013

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Sune Enevoldsen Sabiers
Senioranalytiker

Der er markant ulighed i sundhed og levealder i Danmark

Der er store forskelle i sundhed og levetid blandt danskerne. I 2011 levede den rigeste fjerdedel af mænd 10 år længere end den fattigste fjerdedel. Den markante ulighed mellem forskellige befolkningsgrupper skyldes et samspil af en række faktorer som eksempelvis levevis, arbejdsmiljø og brug af sundhedssystemet.

Kontakt

Senioranalytiker

Sune Enevoldsen Sabiers

📞 33 55 77 10

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Levetiden i Danmark er stigende, og særligt siden midten af 1990'erne har der været en markant vækst i den forventede levealder. Samtidig er forskellene mellem mænd og kvinder indsnævret. Dette er et udtryk for en generel bedre folkesundhed, både i form af bedre levevilkår og bedre behandlingsformer. Men Danmark halter stadig langt bagefter de andre nordiske lande. I 2011 var middellevetiden for mænd godt 77 år, og levetiden var knap 82 år for kvinder. Det er i gennemsnit to år kortere end eksempelvis Sverige.

Udover at vi sakker efter de andre nordiske lande, så har vi også en markant ulighed mellem de forskellige befolkningsgrupper i Danmark. I 2011 levede den rigeste fjerdedel af mænd 10 år længere end den fattigste fjerdedel af mænd. Den rigeste fjerdedel af mænd levede således i gennemsnit 82 år, mens den fattigste fjerdedel levede godt 72 år. Denne markante forskel mellem mænd er næsten fordoblet gennem de seneste godt 20 år.

Ser man på uddannelse ses samme mønster på trods af, at uddannelsesniveaet er steget for alle grupper. Der er kommet flere med lange videregående uddannelser blandt den højest uddannede fjerdedel og flere med ungdomsuddannelser og erhvervsfaglige uddannelser blandt den lavest uddannede fjerdedel. Stadig ses der for mænd en fordobling af forskelle i den forventede levealder mellem grupperne. For kvinder er forskellene mere end fordoblet siden slutningen af 1980'erne.

Den markante ulighed mellem forskellige befolkningsgrupper skyldes et samspil af en række faktorer som eksempelvis levevis, arbejdsmiljø og brug af sundhedssystemet. Analyser af sundhedstilstanden i Danmark fra bogen '*Det danske klassesamfund*' viser således en markant skævvridning i både arbejdsmiljø og levevis mellem samfundsklasserne.

Analyserne giver en række tankevækkende resultater. Ser man eksempelvis på arbejdsmiljø, så viser det sig, at over en tredjedel i arbejderklassen er udsat for to eller flere fysiske belastninger i forbindelse med deres arbejde, mens det gælder for hver sjette i middelklassen og under hver tolvte i den højere middelklasse.

Når det gælder den almindelige sundhed, så er der næsten 35 pct. af arbejderklassen, der er aktive rygere, mens det gælder for 23,2 pct. af middelklassen og 13,1 pct. af den højere middelklasse. Spørger man til indtagelse af frugt og grønt ses samme mønster. Her svarer 12,5 pct. af arbejderklassen, at de spiser frugt og grønt mindre end 3 gange om ugen, mens det gælder for 4,8 pct. af middelklassen. I den højere middelklasse svarer ingen, at de spiser frugt og grønt mindre end 3 gange om ugen. 12,6 pct. af arbejderklassen lider af svær overvægt, mens det gælder for 8 pct. af middelklassen og 4,6 pct. af den højere middelklasse.

Resultaterne peger alle i samme retning. Der er store forskelle mellem samfundsklasserne, når det gælder sundhed og levevis – hvilket sammen med indikatorerne for arbejdsmiljø må forventes at have en markant gennemslagskraft ikke bare på sundheden generelt, men også på den forventede levealder.

En ringere sundhedstilstand har konsekvenser for den enkeltes livskvalitet, ikke mindst for den forventede levetid. Hertil kommer, at en ringere sundhedstilstand også betyder et større behov for sundhedsydelser fra det offentlige. Dette afspejler sig også i antallet af lægebesøg. Hver gang en familie i arbejderklassen går 10 gange til læge, går en familie i middelklassen 9 gange til læge, mens en familie i den højere middelklasse kun går til læge 7½ gang.

Debatindlæg bragt på Altinget.dk